

Kyrkan ska vara politisk

»ett sätt att avfärda meningsmotståndarens intentioner och bevekelsegrunder«

Klockringningen i Jönköping på 1 maj berörde många människor, och sociala media närmast svämmade över av lovprisningar från många olika håll. Inomkyrkligt förstås, men även från många som vanligtvis inte intresserar sig för vad Svenska kyrkan håller på med. Konsensus tycktes vara att det var en värdig, mäktig och viktig manifestation.

Även *Dagens Nyheter* följde upp några dagar senare i en Signerat-kolumn där chefredaktören Peter Wolodarski med hänvisning till de ringande kyrkklockorna skrev att ”kyrkorna i Jönköping stod för veckans viktigaste politiska insats.” (2014-05-04)

Detta omdöme ter sig särskilt intressant i kontrast till de ofta återkommande uppmaningarna till kyrkan att hålla sig borta från politiken.

Nu är det antagligen inte så många – även bland dem som vanligtvis förespråkar kyrklig ståndpunktsneutralitet – som skulle hävda att kyrkan borde ha avstått från denna manifestation med hänvisning till någon sorts tänkt politisk opartiskhet. Lika fullt var det ett i allra högsta grad politiskt ställningstagande. Eftersom ställningstaganden i frågor om människors värde omöjligen kan sägas inte ha med politik att göra. Precis som Wolodarski också tycks anta.

Att mena att kyrkan inte ska vara politisk är i själva verket att säga att kyrkan inte ska uttrycka några åsikter alls. Om någonting. Eftersom all mänsklig verksamhet ytterst sett är politik.

Det sägs ofta att kyrkan har fått i uppdrag att vara en profetisk röst, men hur skulle detta uppdrag kunna fullföljas av en kyrka som inte tycker någonting? Gärna profetisk, men bara om ”neutrala” frågor, tycks somliga mena. Hur nu någonting som handlar om mänsklig liv skulle kunna vara neutralt.

Att hävda att kyrkan inte ska vara politisk är dessutom att delta i det sekularistiska projektets försök till museifiering av religionen. Enligt en sådan syn på samhället skall allt religionsutövande förpassas till en förment privat sfär, där det måhända kan vara

trevligt och givande, men det får inte spilla över in i det offentliga. Problemet med den samhällssynen är bara att den bygger på en falsk dikotomi. Uppdelningen i sekulär offentlighet och religiöst privatliv är inte rimlig, eftersom det sekulära alltid redan också är en del av samma tankesystem som det religiösa.

En misstanke som dyker upp är istället att förväntningar på kyrkan att vara ”neutral” och icke-politisk många gånger handlar om frågor där någon i kyrkans namn tyckt något som inte överensstämmer med den egna åsikten. Och då är vi inne på något helt annat, nämligen spelkortsretorik. Om någon säger något jag inte håller med om, då drar jag fram politik-kortet. Det är ett sätt att avfärda meningsmotståndarens intentioner och bevekelsegrunder. Att säga att kontrahentens åsikt inte är teologiskt grundad (d.v.s. sånt som kyrkan ”ska” hålla på med) utan ”bara” politisk (alltså sånt som kyrkan inte ska hålla på med). En sådan retorik är besläktad med det vedervärdiga uttrycket ”politiskt korrekthet”.

Men att tro är politiskt. Och politiska åsikter kan visst vara teologiskt grundade i den som tror. Ja, jag skulle rent av vilja hävda att de bör vara det! Att ha en politisk åsikt är att ha en åsikt om hur samhället – d.v.s. vi alla – bör vara och leva. Hur kan någon hävda att kristen tro kan stå fri från att ha åsikter om det?

Däremot är kyrkan ingen åsiktsgemenskap. Det är lätt insett, eftersom vi är så många som på olika sätt utgör och/eller företräder kyrkan. Det betyder att när någon i kyrkan – utifrån sin i tro grundade övertygelse – uttalar en åsikt, så kommer det finnas andra i kyrkan – som utifrån sin trosgrundade övertygelse – tycker annorlunda. Och det är inget egentligt problem. Det är tvärtom gott. Kyrkan ska vara politisk!

PETER FORSBERG

